

4.

Milorad Pavić LJUBAVNA PRIČA

Sećam se, u mladosti, kada se još nisam prezivao Razin kao sada i nisam znao ko sam, dok sam još živio u bedi i pod kapom se umivao, zatečem se jedne večeri na nekoj zabavi. Stojao sam sam po strani i stideo se svog odela i svojih godina, kad mi pride domaćica i posadi me na jedan od onih starinskih divana što na svojih šest nogu stalno pomalo koračaju po sobi. Osećao sam se kao u sedlu, a devojka koja je sedela do mene gledala me je netremice, očima koje su isprva bile tople, a onda su se na meni, kao na ledu, počele hladiti. Kada se sasvim ohladiše, ona reče da bi mi rado ispričala jednu zgodu koja se desila njoj i njenoj sestri. I ispriča.

Ja i moja sestra rešimo s jeseni 1949. godine da odemo u operu. Oni koji su tada bili mladi pamte običaj da se po lepom vremenu bez kaputa izađe između činova na pozorišni trg u šetnju, pa da se posle vrati u toplo gledalište na ostatak predstave. To se tada tako volelo i vratari su dozvoljavali da se sa odsečkom karte ponovo uđe. Te večeri davali su se Boemi, imale smo tri karte, za nas dve i nekog našeg dalekog rođaka kojeg nam je mati naturila mada ga nismo poznavale i dotle ga nismo valjda nikad ni videle.

- Ko zna na koji vetar mu radi pamet – primetila je moja sestra pri polasku. Ali on nije došao, iz razloga koji su njemu jasniji no nama, i nas dve ustupismo treću kartu. U ono vreme bilo je mnogo potražnje za operskim i pozorišnim kartama, iako su one bile veoma skupe. Veče je bilo lepo, mada se hladilo brzo, kao večera. Gomila mladog besnog sveta tiskala se pred pozorištem kroz vetar pun lišća i pegav kao dalmatinski pas. Primetismo jednog mladića koji je u onoj gužvi pio pivo iz boce, oslonjen na sanduče s operskim oglasom. Na njega se nekako sažalismo i ponudismo mu kartu više.

- Fotelje, drugi red – reče mu sestra.

On pomisli da hoćemo da mu naplatimo, učini mu se skupo takvo mesto i odvali:

- Neka, mogu ja da svršim i stojeći.

Sestra se okrete od njega, ali ja ga ubedih da mu ulaznicu ustupamo besplatno. On spusti nedopijeno pivo na sanduče uze kartu od sestre i uđosmo.

Obrve i brkove imao je blistave kao da su olizani. Bio je ljubazan, jako namirisan i mogao je inače lep nos da sastavi s bradom kao što se ponekad doručak sastane s ručkom. Reče nam da ne voli pozorište i da pozorište ne voli njega. Njemu veli, opera izgleda kao podjarivanje vatre trubama, sviralama i bleh muzikom, kao duvanje u oganj najlepših pesama uz pomoć božanstvenih glasova, a tamo s druge strane, vatra kao svaka vatra, može se i balegom podjariti.

Kad predstava počne, on je usred *Boema* tiho, tačno i veoma lepo zviždao arije iz *Toske*. Kas smo posle prvog čina izišle u šetnju pred pozorišnu zgradu, videle smo i njega kako opet pije pivo iz svoje boce. Ali, na početku drugog čina nije se pojavio. Pored nas sada je sedela neka bakica s punđom prepeličijih jaja, kako je u njenoj mladosti valja bila moda. Mladić je bio načinio dobar pazar. Dobio je ulaznicu, odgledao prvi čin ne dajući ni dinara, potom prodao bakici dve neiskorišćene trećine karte i odmaglio na pivo s novcem u džepu. Tako smo mislile, ali nismo dobro mislile. Posle drugog, na trećem činu pored nas se pojavi devojčica od desetak godina otprilike, krezava i uvezane ruke. Donela je nekakvu knjigu u pozorište i listala je onako u polumraku jedva obraćajući pažnju na pozornicu. Posle predstave dočekaše je pred izlazom neki čovek i veoma doterana žena. Mladić je, dakle, prodao i treći čin i pri izlasku videle smo ga kako loče svoju novu bocu piva kupljenu novcem od naše karte...

VEŽBE

1. Svršeni-nesvršeni glagoli:

Sećati se – setiti se _____
Znati – _____
Umiti se – _____
Stajati – _____
Prići – _____
Koračati – _____
Gledati – _____
Hladiti – _____
Ispričati – _____
Vratiti se – _____
Ući – _____
Davati – _____
Videti – _____
Primetiti – _____
Okrenuti se – _____
Spustiti – _____
Duvati – _____
Zviždati – _____
Pojaviti se – _____
Sedeti – _____
Prodati – _____

2. Povratni glagoli

Sećati se – _____
Setiti se – _____
Umiti se – _____
Umiti - _____
Gledati – _____
Gledati se – _____
Hladiti – _____
Hladiti se – _____
Vratiti – _____
Vratiti se – _____
Videti – _____
Videti se – _____
Okrenuti – _____
Okrenuti se – _____
Spustiti – _____
Spustiti se – _____
Pojaviti se – _____

3. Glagolski oblici:

Stajati – _____

Stideti se – _____
Prići – _____
Sedeti – _____
Hladiti – _____
Dozvoljavati – _____
Ustupiti – _____
Piti – _____
Ponuditi – _____
Okrenuti se – _____
Početi – _____
Zviždati – _____
Listati – _____
Dočekati – _____

4. Zamenice:

Promenio je prezime. Promenio ga je.
Stideo se odela. Stideo _____ .
Posadila je Razine. Posadila _____ .
Devojka je netremice gledala mladića. Devojka _____ .
Ispričala je priču. Ispričala _____ .
Posetile su operu. Posetile _____ .
Stavili su kapu na glavu. Stavili _____ .
Vratar je pogledao odsečak karte. Pogledao _____ .
Pozvali su rođaka. Pozvali _____ .

5. Rečenice:

Šetaće se ispred pozorišta ako (padati kiša) _____ .
Kupiće kartu ako (imati para) _____ .
Ići će u operu kada (davati Boeme) _____ .
Domaćica će prići Razinu kada ga (primetiti) _____ .
Daće kartu rođaku ako (doći) _____ .
Devojčica će slušati operu ako joj Razin (prodati kartu) _____ .
.

6. Rečenice II:

Stati: Ja ću sada stati pored nje. Ja ću sada da stanem pored nje.

Stajati: Ja stojim pored nje.

Umiti se: On će se sada umiti. On će sada da se umije.

Umivati se: On se umiva.

Koračati: _____

Koraknuti: _____

Sesti: _____

Sedeti: _____

Izaći: _____

Izlaziti: _____

Pričati: _____

Ispričati: _____

Piti: _____

Popiti: _____

Čekati: _____

Dočekati: _____
Dozvoliti: _____
Dozvoljavati: _____

7. Sintagme:

odsečak karet – jegy resze
az eloadas kezdese – _____
a fiatalok szokasa – _____
a rokon orra – _____
az enekes hangja – _____
a szinhaz epulete – _____
a kabat zsebe – _____

8. Sastavi rečenice:

Čovek – stajati – soba – divan.
Žena – reći – čovek – sesti – divan.
Ljudi – šetati – prvi čin – pozorišni trg.
Devojke – kupiti – karte.
Rođak – prodati – karta – devojčica.
Devojčica – listati – knjiga – pozorište – predstava.

9. Nezavisnu rečenicu dopuni zavisnim rečenicama.

Kristijan čita viceve (kada?) _____
Kristijan čita viceve (zašto?) _____
Kristijan čita viceve (pod kojim uslovom?) _____
Kristijan čita viceve (sa kojom namerom?) _____
Kristijan čita viceve (uprkos čemu?) _____

Rafaela je spremala (gde?) _____
(kada?) _____
(kako?) _____
(zašto?) _____
(sa kojom namerom?) _____
(uprkos čemu?) _____

Učenici izlaze iz učionice čim _____
Moja baka je kupila psa jer _____
Helena se ponašala čudno kao da _____
Sintija malo uči iako _____
Moji roditelji štede novac da bi _____
Na letovanje najčešće idemo tamo gde _____
Moja drugarica je bila obučena tako lepo kao što _____
Mladi ljudi vole kompjutere jer _____
Droga je štetna zato što _____
Pored škola otvaraju kladionice iako _____
Sabolč pije u diskoteci puno kada _____
Violeta će se ispisati iz ove škole kako bi _____

10. Dopiši odgovarajući veznik između rečenica.

Bele ovce jedu više od crnih ovaca _____ ima više belih ovaca.

Krokodili pojedu čak i čoveka _____ ga uhvate.
 Laste lete na jug _____ dođe jesen.
 Naš pas ima buve _____ smo ga posuli praškom protiv buva.
 Rezervisala sam sto u restoranu _____ ručala sa svojim prijateljima.
 Ove godine ćemo dočekati novu godinu _____ smo dočekivali i prošle godine.
 Lavovi pojedu i svoje mladunce _____ nema ništa za jelo.
 Pao sam na ispitu iz vožnje _____ sam puno učio.
 Kupiću lepu večernju haljinu _____ bude moje matursko veče.
 Naši prijatelji su kupili novi roštilj _____ pekli meso u subotu.
 Lekari će vakcinisati pacijente _____ stigne vakcina u Srbiju.
 Prošle nedelje nije bilo nastave _____ se učenici ne bi zarazili gripom.
 Uvek naručujem tortu za rođendan tamo _____ mi se najviše dopala.
 Ne plašimo se maturskog ispita _____ izgleda da neće biti lako položiti.
 Ove godine učenici četvrtog razreda rade u pekari _____ tamo mogu mnogo naučiti.
 Slušala je pažljivo tu priču _____ je zanima sve to.
 Uči tako dobro _____ je učila i njegova sestra.
 Srela sam Melindinu sestru _____ sam bila na pijaci.
 Anita ne zna matematiku _____ se ne trudi ni malo.

RED REČI U REČENICI

1. JA SAM/ NISAM KUPIO		
Šta?	Gde?	Kad?
HLEB	U PRODAVNICI	JUČE
Ja sam juče u prodavnici kupio hleb.		

Kako?	Zašto?	Kad?
BRZO	ZA RUČAK	JUČE
Ja sam za ručak hleb kupio brzo u prodavnici.		
Ja sam brzo kupio juče u prodavnici hleb za ručak.		
Ja sam juče u prodavnici brzo kupio hleb za ručak.		

2. KUPIO SAM	
HLEB	Kupio sam hleb.
U PRODAVNICI	Kupio sam hleb u prodavnici.
JUČE	Kupio sam juče hleb u prodavnici.
ZA RUČAK	Kupio sam juče za ručak hleb u prodavnici.
BRZO	Kupio sam juče brzo za ručak hleb u prodavnici.

3. NISAM KUPIO				
Šta?	Gde?	Kad?	Kako?	Zašto?
HLEB	U PRODAVNICI	JUČE	BRZO	ZA RUČAK
Za ručak nisam kupio hleb.				
Hleb nisam juče kupio u prodavnici.				
Juče hleb nisam brzo kupio.				
U prodavnici nisam juče kupio hleb.				

Nisam kupio juče hleb za ručak.

RED REČI U REČENICI GDE JE OBJEKAT ZAMENICA

Red reči važi za sva tri lica i oba broja.

(Ja sam kupio hleb/ čokoladu.)	Ja <u>sam GA/ JE</u> kupio.	IZUZETAK: On <u>GA/ JU je</u> kupio. (Samo ON/ONA/ONO u prošlom vremenu.)
(Ja ću kupiti hleb/ čokoladu.)	Ja <u>ću GA/ JE</u> kupiti.	
(Ja kupujem hleb/ čokoladu.)	Ja <u>GA/ JE</u> kupujem.	

(Ti nisi kupio hleb/ čokoladu.)	Ti <u>GA/ JE nisi</u> kupio.
(Ti nećeš kupiti hleb/ čokoladu.)	Ti <u>GA/ JE nećeš</u> kupiti.
(Ti ne kupuješ hleb/ čokoladu.)	Ti <u>GA/ JE ne</u> kupuješ.

(Kupili smo hleb/ čokoladu.)	Kupili <u>smo GA/ JE</u> .	IZUZETAK: Kupio <u>GA/ JU je</u> . (Samo ON/ONA/ONO u prošlom vrem.)
(Kupićete hleb/ čokoladu.)	Kupićete <u>GA/ JE</u> .	
(Kupujete hleb/ čokoladu.)	Kupujete <u>GA/ JE</u> .	

(Niste kupili hleb/ čokoladu.)	Niste <u>GA/ JE kupili</u> .
(Nećete kupiti hleb/ čokoladu.)	Nećete <u>GA/ JE kupiti</u> .
(Ne kupujete hleb/ čokoladu.)	Ne <u>kupujete GA/ JE</u> .

VEŽBE:

1. Napiši pravilne rečenice od datih reči.

PISMENI ZADATAK U SREDU PISALI SMO

U GRADU POKLON JUČE KUPILI STE ZA ROĐENDAN

JE GLEDAO MIRKO FILM SA SVOJIM DRUGOM U BIOSKOPU PROŠLE SUBOTE

TETKI POSLALI STE ČESTITKU ZA ROĐENDAN U AUSTRALIJU

SU POLAGALI 1. JULA NA FAKULTETU PRIJEMNI ISPIT

2. Napiši pravilne rečenice u sadašnjem vremenu od sledećih reči.
SE KUPATI LJUDI RADO U MORE

KUPOVATI JA U POSLASTIČARNICA SLADOLED SVAKI DAN

SUNCOBRAN NE NOSITI DANAS NA PLAŽU MI

TI NIKAD NE NOSITI DOVOLJNO NOVAC U GRAD

DANIJELA PEĆI DANAS U KUHINJA KOLAČ ZA GOSTI POSLEPODNE

3. Rečenicu prepisi tako da podvučenu imenicu zameniš u rečenici zamenicom.

PROČITAO SAM LEKTIRU. PROČITAO SAM JE.

Ti nećeš naći svoj kišobran.

Nenad je našao Aninu svesku.

Ti ne pečeš kolač.

Mi ćemo rezervisati hotel.

Vi ne pakujete stvari.

Poneli su peraja.

Ne peglam svoju haljinu.

Nađa je spremila kupatilo.

Miloš je usisao sobu.

Nećete pojesti sve kiflice.

4. Prepisi rečenice sa ispravljenim redom reči.

Moja sestra u gradu i ja Natašu srele smo.

Moja sestra je nešto pitala ju.

Ti u sredu pisati kontrolni nećeš.

Pisala u ponedeljak kontrolni sam.

Nataša pisala je ga u ponedeljak.

Nataša forneti i jogurt i Margareta jedu.

Nataša ih i Margareta jedu.

Marko je tebe fotografisao i Marinu.

Marko je vas fotografisao.

Vi pisati sa mora pismo nećete.

BOGAĆENJE LEKSIKE:
DRŽAVE, NARODI I JEZICI

- evropa, evropljanin, evropljanka, evropski
- azija, azijata, azijatkinja, azijski
- afrika, afrikanac, afrikanka, afrički, afrikanski
- amerika, amerikanac, amerikanka, američki
- australija, australijanac, australijanka, australijski
- arktik, antarktik
- eskim, eskimka, eskimski
- slovenija, slovenac, slovenka, slovenački
- hrvatska, hrvat, hrvatica, hrvatski
- bosna, bosanac, bosanka, bosanski
- hercegovina, hercegovac, hercegovka, hercegovački
- crna gora, crnogorac, crnogorka, crnogorski
- srbija, srbin, srpkinja, srpski
- makedonija, makedonac, makedonka, makedonski
- grčka, grk, grkinja, grčki
- turska, turčin, turkinja, turski
- albanija, albanac, albanica, albanski
- bugarska, bugarin, bugarkinja, bugarski
- rumunija, rumun, rumunka, rumunski
- mađarska, mađar, mađarica, mađarski
- slovačka, slovak, slovakinja, slovački
- češka, čeh, čehinja, češki
- poljska, poljak, poljakinja, poljski
- švedska, šveđanin, šveđanka, švedski
- norveška, norveženin, norvežanka, norveški
- finska, finac, finkinja, finski
- danska, danac, dankinja, danski
- nemačka, nemac, nemica, nemački
- austrija, austrijanac, austrijanka, austrijski
- italija, italijan, italijanka, italijanski
- belgija, belgijanac, belgijanka, belgijski
- holandija, holandčin, holandanka, holandski
- francuska, francuz, francuskinja, francuski
- španija, španac, špankinja, španski
- portugalijska, portugalac, portugalkinja, portugalski
- britanija, britanac, britanka, britanski
- englez, engleskinja, engleski
- škotska, škotlandanin, škotlandanka, škotski
- vels, velšanin, velšanka, velški
- irska, irac, irkinja, irski
- island, islandanin, islandanka, islandski
- rusija, rus, ruskinja, ruski

- ukrajina, ukrajinac, ukrajinka, ukrajinski
- estonija, estonac, estonka, estonski
- litvanija, litvanac, litvanka, litvanski
- letonija, letonac, letonka, letonski
- izrael, izraelac, izraelkinja, izraelski, jevrej, jevrejka, jevrejski
- arapin, arabljanica, arapski
- indija, indijac, indijka, indijski
- kina, kinez, kineskinja, kineski
- japan, japanac, japanka, japanski
- meksiko, meksikanac, meksikanka, meksički
- argentina, argentinac, argentinka, argentinski

Bogaćenje rečnika

Šta znače izrazi:

pomrsiti račune _____

imati stari račun _____

voditi računa (o kome) _____

izravnati s nekim račune _____

ne ide mu to u račun _____

otići bogu na račun _____

pokvariti kome račune _____

račun bez krčmara _____

čist račun duga ljubav _____

Načinite prideve koji po značenju odgovaraju sintagmama:

bez hrane – gladan, gladna, gladno, gladni, gladne, gladna

bez vode _____

bez oružja _____

bez posla _____

bez kose _____

bez kape _____

bez obuće _____

bez zdravlja _____

bez volje _____

bez zuba _____

bez para _____

LEKTIRA

ROMEO I JULIJA

Romeo i Julija su žabari iz Verone i oni se smuvaju. Međutim, matorci su im veoma zaje _____ i uopšte se ne gotive jer rade isti biznis ali su u različitim ekipama. Zent im je da ih ne provale i da im ne ukinu kintu, pa se viđaju tajno. I tako na 50 strana oni kao nešto kriju i kenj _____ jedno drugom kako se vole, a ne kar _____ se. Na kraju, jednom prilikom upadnu u loš trip i roknu se.

ZLOČIN I KAZNA

Neki student je stalno bez love jer mora da plaća stan, pošto je ispušio za mesto u studenjaku. Jednom prilikom je bio u bedaku, pa je uleteo kod neke babe, pune k'o brod na gajbu i overio je. Posle je uleteo u frku sa samim sobom, jer se plašio da će murija da ga provali. U stvari on i nije bio neki krimos već pič _____, pa se na kraju sam prijavio muriji.

ILIJADA

Ta Ilijada traje k'o gladna godina. Vođa jedne ekipe mazne ribu od vođe druge ekipe. Onda ovaj prvi, da ne ispadne jajara, skupi ortake i opkoli ih k'o Babo Sarajevo. Ali ovi prvi ga ispuše, onako žestoko, jer su ovi drugi bili do jaja spremni. Onda jedan tip smisli kul foru da zaje _____ ove druge. Šatro, kao boli ih k' _____ za ribu, važan im je biznis koji može da se sje _____ zbog nastale frke. Da pokažu da su iskulirali, oni odu i ostave šleper cigara drugoj ekipi u kome su sakrili deo ekipe. Ovi prvi su mislili da su ih sjeb _____ i počeli da slave. Kad su se nadrživali i udrogirali onako fes, ovi drugi su izleteli iz šlepera i pobiju ih.

RAT I MIR

Pre 200 godina Francuzi krenu na Ruje i dođu do Moskve. Onda je došla zima i Francuzi se posmrzavaju k'o p ____ . Knjiga ima soma strana, tu ima i neke ribe, žurke, žvaću nešto, njesra sve vreme.

PROCES

Tipa u'vate drotovi bez razloga i drkaju ga kroz celu knjigu i na kraju ga sjebu do koske.

‘Лектира’ - вежбе

1. Глаголски облици:

Готивит _____
Укинути _____
Крити _____
Упасти _____
Мазнути _____
Сакрити _____
Сакривати _____
Жвакати _____

2. Свршени – несвршени вид:

Укинути _____
Виђати _____
Упасти _____
Пријавити _____

Опколити _____
 Скупити _____
 Показати _____

3. Повратни глаголи:

Смувати – смувати се _____
 Готивити – готивити се _____
 Крити – крити се _____
 Пријавити – пријавити се _____
 Скупити – скупити се _____
 Сакрити – сакрити се _____
 Излетети – излетети се _____

4. Свршени и несвршени глаголи у презенту:

PREZENT		
NESVRŠENI GLAGOLI	SVRŠENI GLAGOLI	
Ja čitam .	Ja pročitam.	Umesto toga: Ja ću sada da pročitam . Ja ću sada pročitati .
		Ja sam sada pročitao .

Укинути _____

Укидати _____

Виђати _____

Упасти _____

Пријавити _____

Опколити _____

Скупити _____

Показати _____

5. Заменице:

Заменице у акузативу:

Ромео воли Јулију. Ромео _____ воли.

Ромео је волео Јулију. Ромео _____ волео.

Они воле Ромеа и Јулију. Они _____ боле.

Они су волели Ромеа и Јулију. Они _____ болели.

Први вођа је опколио другог вођу. Први вођа _____ је опколио.

Опколио је противнике. Опколио _____ .

Заменице у дативу:

Мазнуо је вођи девојку. Мазнуо _____ девојку.

Плаћао је газдарици стан. Плаћао _____ стан.

Укинули су (ја) _____ кинту.

Укинули су (ми) _____ кинту.

Оставили су (они) _____ шлепер цигара.

6. Синтагме:

Az egzetemista lakasa _____

A banda sleppere _____

Julia zsebpenze _____

A szulok biznisze _____

A rendor konyve _____

7. Реченице Футур II:

Студент ће платити стан када (добити, плата) _____

Вођа екипе ће опколити другог вођу чим (сакупити, дровови) _____

Французи ће се посмрзавати док (трајати, зима) _____

Родитељи ће укинути кинту ако (провалити, они) _____

Они ће се сакрити у шлепер ако (стати) _____

8. Састави реченице:

Студент – убити – бана – новац – секира.

Вођа екипе – донети – шлепер – и – ставити – људи – шлепер.

Француски војници – марширати – Париз – Москва.

Французи – организовати – журка – пут.

Студент – отићи – милиција – и – рећи – он – убити.

Дровови – не веровати – студент.

Студент – сакрити – злато – зид – које – украсти – баба.

Екипа – славити – победа – шлепер.

9. Потенцијал:

ПОТЕНЦИЈАЛ	
једнина	множина
Ја бих славио-славила.	Ми бисмо славили-славиле.
Ти би славио-славила.	Ви бисте славили-славиле.
Он би славио.	Они би славили.
Она би славила.	Оне би славиле.
Оно би славило.	Она би славила.

ПОТЕНЦИЈАЛ СА МОДАЛНИМ ГЛАГОЛИМА	
једнина	множина
Ја бих волео-волела <u>да славим</u> .	Ми бисмо волели-волеле <u>да славимо</u> .
Ја бих волео-волела <u>славити</u> .	Ми бисмо волели-волеле <u>славити</u> .
Ти би волео-волела <u>да славиш</u> .	Ви бисте волели-волеле да славиш.
Ти би волео-волела <u>славити</u> .	Ви бисте волели-волеле <u>славити</u> .
Он би волео <u>да слави</u> .	Они би волели <u>да славе</u> .
Он би волео <u>славити</u> .	Они би волели <u>славити</u> .

Она би волела <u>да славиш</u> .	Оне би волеле <u>да славе</u> .
Она би волела <u>славити</u> .	Оне би волеле <u>славити</u> .
Оно би волело <u>да славиш</u> .	Она би волела <u>да славе</u> .
Оно би волело <u>славити</u> .	Она би волела <u>славити</u> .

Укинути – 3.л.јд. м.р. _____
Крити – 3.л.мн. м.р. _____
Упасти – 3.л.јд. ж.р. _____
Мазнути – 3.л.мн. ж.р. _____
Сакрити – 3.л.јд. с.р.р. _____
Сакривати – 3.л.мн. с.р.р. _____
Жвакати – 1.л.јд. м.р. _____

10. Uz nezavisnu rečenicu napiši odgovarajuću zavisnu rečenicu.

Karolina će ići na zimovanje

(Kad?) _____.

(Pod kojim uslovom?) _____.

(Uprkos čemu?) _____.

(Zašto?) _____.

Sebastian je ceo dan učio

(Zašto?) _____.

(Sa kojom namerom?) _____.

(Uprkos čemu?) _____.

(Gde?) _____.

11. Nezavisnu rečenicu dopuni zavisnom rečenicom.

Učenici ovog meseca puno uče **jer** _____.

Maja nije obukla kaput **iako** _____.

Kupiću ukrase za jelku **da bih** _____.

Milena će slaviti rođendan tamo **gde** _____.

Anabela je otišla na aerobik **kada** _____.

Ići ću da radim **ako** _____.

Neki učenici ništa ne uče **iako** _____.

Jedna učenica pokušava da prepiše rešenja **jer** _____.

12. Stavi između rečenica odgovarajući veznik.

Ani ću kupiti poklon za rođendan _____ sam se naljutila na nju.

Neki ljudi na ulici nose kišobran _____ je kiša prestala.

Profesori daju kontrolne zadatke _____ proverili znanje učenika.

Na kraju školske godine biće odlična _____ bude više učila.

Napiši situaciju u kojoj bi ovo rekao-rekla:

soliti kome pamet

imati više sreće nego pameti

naučiti koga pameti

Objasni koje od ovih osobina smatraš pozitivnim i zašto:

zgodan

interesantan

ponosan

ružan

mršav

lep

ambiciozan

pametan

bled

osetljiv

zavodljiv

gord

primamljiv

strašljiv

dostojanstven

neodlučan

Шешир професора Косте Вујића

Милован Витезовић описује каква је атмосфера у једној београдској гимназији. Описује једно одељење чији је одељењски старешина професор немачког језика. Тај професор је имао необичне навике па су се о њему причале разне и необичне анегдоте. Професор је већ био пред пензијом када је добио једно одељење талентоване и немирне деце слободног понашања.

Пре уласка у свој разред професор би увек помислио : `` Шта ли су ми данас спремили? `` У разред је увек улазио тако што би му десна рука била на шеширу, а левом би отварао врата. Дневник би држао под пазухом. Када би ушао, скинуо би шешир и бацио би га преко разреда на полицу прозора. Тај прозор је био насупрот врата. Редар је био дужан да води рачуна о томе да прозор буде увек затворен.

И овог пута професор је ушао, бацио шешир, али тек када га је бацио приметио је да је прозор отворен. Шешир је излетео кроз прозор. Професор је само скамењено и укочено гледао у прозор. Ученици су стајали и понашали су се као да се ништа није догодило.

Један ученик је узео виолину и одељење је почело да пева једну песму на сав глас (колико их је њихово грло носило). Песма је била посвећена професору.

Професор се наљутио због отвореног прозора и питао је ко је редар. Рекао је редару да затвори прозор, и питао је ко ће отићи по шешир. Сви ученици су се јавили да иду по шешир, професор је одабрао двојицу ученика.

Сада је поново причао са редаром. Питао га је да ли он дрема на одмору, да ли зна шта је дужност редара. Питао га је ко је отворио прозор. Редар је рекао да не зна ко је отворио прозор. Професор га је подсетио да је он наредио да прозор буде увек затворен за његов час. Одлучио је да ће казнити редара зато што није водио рачуна о његовој наредби. Рекао је редару да за казну мора бити још недељу дана редар. Други ученик је подсетио професора да је то немогуће пошто овај редар има већ једну казнену недељу, а до краја школске године је преостало само недељу дана. Рекао је да је идућа недеља последња недеља до матуре. Професор се сада наљутио на овог ученика и послао га је у ћошак. У ћошак је послао и редара.

Када их је професор послао у ћошак, јавио се (дигао је руку) један други ученик и признао је да је он отворио прозор. Рекао је да је мислио да је професор тако добро увежбао руку да неће промашити полицу. Професор је и овог ученика послао у ћошак.

Двојица ученика које је професор послао по шешир два, три пута су куцала на врата, а професор је два, три пута рекао: `` Напред ``. Тек су после трећег `` Напред `` ушли. Шешир су носили између себе, носили су га као да носе нешто веома тешко. Рекли су да је шешир пао на дрво и да га нису могли скинути па су га гађали камењем, и тек су га тако успели скинути. Док га је један гађао, дотле је други држао раширене руке испод дрвета тако да шешир није пао на земљу. Један од оних ученика који су били у ћошку је рекао: ``Професор вам захваљује на несебичном труду``.

Шешир професора Косте Вујића – вежбе

1. Глаголски облици:

описивати; описивао – ла; описујем, описују

добити - _____

спремати - _____

ући - _____

скинути - _____

узети - _____

отићи - _____
дићи - _____
стајати - _____
промашити - _____
купати - _____

2. Свршени – несвршени:

гађати - погодити _____
приметити - _____
пасти - _____
ући - _____
увежбати - _____
признати - _____
дићи - _____
казнити - _____
одлучити - _____
наредити - _____
стајати - _____

3. Повратни глаголи:

јавити се - јавити _____
наљутити се - наљутити _____
понашати се _____
спремити се - спремити _____
скинути се - скинути _____
казнити се - казнити _____

4. Заменице у акузативу:

Бацио је шешир. Бацио _____ .
Видео је полицу. Видео _____ .
Види полицу. Види _____ .
Послао је ученике у ћошак. Послао _____ .
Гађао је дрво. Гађао _____ .

5. Синтагме:

a gimnázium tanulója _____	az iskola udvara _____
a tanuló torka _____	a tanár parancsa _____
a tanár kalapja _____	

6. Реченице:

професор – мислити – ученици – разред
он – носити – дневник – пазух - час
бацили – шешир – десна рука – прозор
редар – заборавити – наредба – прозор
шешир – летети – главе ученика

7. Реченице – футур II:

Професор ће бити љут ако _____ .
Он ће бацили шешир чим _____ .
Ученик ће бити у ћошку док _____ .

Редар ће сести на своје место када му _____ .

8. Глаголи: инфинитив – да + презент:

Почели су певати – почели су да певају

гледати _____

свирати _____

причати _____

бацати _____

куцати _____

9. Реченице: Свршени – несвршени глаголи:

Ја гађам прозор.

Ја **сам сада** погодио прозор.

Ја **ћу сада** да погодим прозор. Ја **ћу сада** погодити прозор.

Он отвара врата. (отворити)

Ми затварамо врата. (затворити)

Ученик узима виолину. (узети)

Ученици носе шешир. (донети)

Један ученик гађа шешир. (погодити)

Шешир лети кроз прозор. (излетети)

10. Glagole u zagradi stavi u sadašnje vreme.

Marija i Judit _____ (igrati) karte.

Ja često _____ (kupiti) neki slatkiš.

Poneki učenik _____ (misliti) da je učenje dosadno.

Ti stvarno _____ (kuvati) dobru kafu.

Vi _____ (čuvati) subotom svoju malu sestru.

Mi _____ (gledati) kako profesor pravi eksperiment.

11. Glagole u zagradi stavi u buduće vreme.

Ja _____ (posetiti) svoju drugaricu u bolnici.

Kristijan, Melinda i ja _____ (brati) na raspustu kukuruze.

Sintija _____ (prodavati) medenjake za Božić.
 Hargita, Timea i ti _____ (spavati) u hotelu na ekskurziji.
 One _____ (plivati) na takmičenju.
 Za svoj rođendan ti _____ (kuvati) večeru sama.

12. Glagole u zagradi stavi u prošlo vreme.

U piceriji Agneš _____ (birati) šta će jesti.
 Devojke _____ (kititi) učionicu, a momci _____ (praviti) ukrase.
 Mi _____ (govoriti) mami o žurci u Šupljaku.
 Ti i Andrea _____ (voditi) Rafaelu u bioskop.
 Ja _____ (učiti) matematiku u subotu.

13. Uz nezavisnu rečenicu napiši odgovarajuću zavisnu rečenicu.

Helena je ceo čas zevala

(Zašto?) _____

(Uprkos čemu?) _____

Emeše će kupiti psa

(Kada?) _____

(Sa kojom namerom?) _____

14. Nezavisnu rečenicu dopuni zavisnom rečenicom.

Monika ne uči srpski jezik iako _____.

Kristina će ići u grad kada _____.

Učenici odeljenja IV2 ići će na ekskurziju da bi _____.

Kristijan je tražio svesku od Marte jer _____.

15. Stavi između rečenica odgovarajući veznik.

Atili će roditelji kupiti motocikl _____ završi školu sa odličnim uspehom.

Anita neće da govori srpski _____ može da nauči.

BOGAĆENJE LEKSIKE:

RODBINSKI ODNOSI

Mama - tata, otac – majka, mati	Zet- muž ćerke
Maćeha – očuh	Svekar- muževljev otac
Baba – deda, prababa – pradede,	Svekrva- muževljeva majka
čukunbaba – čukundeda	Tast- ženin otac
Sin (stariji, mlađi)	Tašta- ženina majka
Ćerka, kći, kćer, kćerka (starija, mlađa)	Sinovac- bratovljev sin
Brat (stariji, mlađi)	Sinovica- bratovljeva ćerka
Sestra (stariji, mlađi)	Sestrić- sestrin sin
Stric- očev brat	Sestričina- sestrina ćerka
Strina- stričeva žena	Brat od ujaka, sestra od ujaka
Tetka- očeva sestra, majčina sestra	Brat od tetke, sestra od tetke
Tetak, teća- tetkin muž	Zaova- muževljeva sestra
Ujak- majčin brat	Šurak- ženin brat
Ujna- ujakova žena	Jetrve- žene od dva brata
Snaja- žena sina odnosno brata	Pašenozi- muževi dve sestre

Bogaćenje rečnika:

Objasni značenje ovih iskaza:

jabuka ne pada daleko od stabla – isti je kao njegovi roditelji

jabuka razdora _____

pala mi je zlatna jabuka u krilo _____

još nije jabuka zrela _____

zagristi u kiselu jabuku _____

on je zelena jabuka _____

ona je kao crvena jabuka _____

nedorastao momak _____

kakvi roditelji takva deca _____

Objasni reči:

zaprositi ruku – tražiti pristanak za brak

veridba, zaruke – uzajamno obećanje momka i devojke da će stupiti u brak

verenik i verenica – _____

mlada i mladoženja – _____

suprug (muž) i supruga (žena) – _____

Sastavi rečenice tako da se u njima pojavi i kada i kako i koliko.

Kad?	Kako?	Koliko?
svakodnevno	dobro	malo
ponekad	lepo	mnogo
nedeljom	loše	dosta
povremeno	odlično	dovoljno
redovno	brzo	nedovoljno
noću	sporo	nekoliko puta
kasno	polako	dugo
ujutro	tiho	često
pre podne	rado	retko
posle podne	nerado	previše
danju	vredno	najmanje
uveče	pažljivo	najviše

Slobodan Selenić: 'Očevi i oci' – odlomak

✓ Koji je tačan odgovor:

1. mala deca su vaspitanija:

- u Engleskoj -u Srbiji

2. Stevan je bio obučen:

- po pariškoj modi -po bečkoj modi

3. Stevan je najlakše razumeo:

- konduktore - garderoberke - obrazovane ljude

4. Pristojnost je manje upadljiva:

- na Ostrvu - u Francuskoj - u Srbiji

5. Mihajlo je imao:

- plavu kosu - riđu kosu

6. Riđu kosu imaju:

- Englezi - Nemci

○ rad na bogaćenju leksike – koristim zadatke koji se nalaze ispod teksta- 5. i 6. zadatak;

✓ navodim učenike da se sete i sastave što više fraza:

pri upoznavanju

opraštanje od nekog

zahvaljivanje

pozivanje

✓ pokušaj da se izraziš drugačije...

- ne mogu da ti pomognem..... žao mi je, ali na žalost ovoga puta ne mogu da vam budem od koristi

- ne znam gde je to..... zaista se osećam neprijatno, ali moram da priznam da vam ne mogu pomoći pošto ne znam tačno gde se to nalazi, nadam se da će vas neko umeti uputiti

- neko je slučajno uzeo tvoju hemijsku..... nećete mi zameriti ali....
- skloni se, ne vidim ništa..... zamolio bih vas, ako je moguće da....
- zaboravio sam da donesem knjigu.... moraću vas razočarati ali....
- ako ne uplatiš ovu ratu nećeš moći da putuješ sa nama.... potpuno sam siguran da si zaboravio.... pošto si veoma zauzet, sasvim je prirodno što si zaboravio da....

1. Rečenice iz aktiva prebaci u pasiv.

Dejan je pročitao knjigu. _____
 Anastazija je otpevala jednu lepu pesmu. _____
 Mirko je ubio Kristinu. _____
 Bili je iskopao kovčeg. _____
 Laki je zgazio čoveka. _____
 Deda je spalio Đenku. _____
 Pradedu je napisao testament. _____
 Mirko je ukrao auto. _____
 Đenka je snimio film. _____
 Kristina je odsvirala pesmu. _____
 Tića je ispravio ocenu. _____
 Majstor je popravio krov. _____
 Krojač je sašio odelo. _____
 Zubar je popravio zub. _____

2. Rečenice iz pasiva prebaci u aktiv. Dodaj vršioca radnje.

Kolač je ispečen. _____
 Pesmica je naučena. _____
 Eksperiment je izvršen. _____
 Kuća je spremljena. _____
 Stara zgrada je iskopana. _____
 Oluk je napravljen. _____
 Knjiga je napisana. _____
 Cveće je ubrano. _____
 Kosa je ošišana. _____
 Prozor je zastakljen. _____
 Gost je poslužen. _____
 Vatra je ugašena. _____
 Knjiga je odštampana. _____
 Tekst je preveden. _____
 Odžak je očišćen. _____
 Pas je izlečen. _____
 Deca su fotografisana. _____
 Slika je naslikana. _____

3. Rečenice **iz aktiva** prebaci **u pasiv**.

Moj omiljeni pevač je snimio ploču.	Ploča _____.
Madona je održala koncert.	Koncert _____.
Grupa U2 je otpevala pesmu.	Pesma _____.
Lejdi Gaga je snimila spot.	Spot _____.
Britni Spirs je sklopila ugovor.	Ugovor _____.
Maraja Keri je potpisala knjigu.	Knjiga _____.
Pekar je ispekao hleb.	Hleb _____.

Frizerka je napravila mami frizuru.	Frizura _____.
Tamaš je pojeo kolač.	Kolač _____.
Učenik je pročitao lektiru.	Lektira _____.
Arheolog je pronašao stari grad.	Stari grad _____.
Novinar je napisao članak.	Članak _____.
Obućar je popravio cipelu.	Cipela _____.
Staklar je ustaklio prozor.	Prozor _____.
Odžačar je očistio odžak.	Odžak _____.
Vatrogasac je ugasio vatru.	Vatra _____.
Dečak je razbio ogledalo.	Ogledalo _____.
Sobar je spremio sobu.	Soba _____.
Političar je održao govor.	Govor _____.
Pisac je napisao roman.	Roman _____.

BOGAĆENJE LEKSIKE:

TV program

- Serija – epizoda
- Emisija, specijalna emisija
- Kulturno – umetnički program
- Reklame, reklamni blok, blok reklama, epp – ekonomsko propagandni program
- TV spot – video spot
- Vesti
- Dnevnik
- Informativni program
- Dokumentarni program
- Politička emisija
- Filmski program
- Muzički program
- Naučno – popularni program
- Obrazovni program
- Zabavni program
- Jutarnji program
- Sportski program, meč, utakmica, takmičenje
- Dramski program
- Program za decu
- Crtani film
- Igrani film: komedija, tragedija, triler, akcioni film, naučno-fantastični film, avanturistički film, istorijski film, dokumentarni film, kratkometražni film, umetnički film, strani film, domaći film
- Prenos, direktan prenos, prenos uživo, repriza, direktno uključanje u program
- Vremenski izveštaj, meteorološki izveštaj, vremenska prognoza
- Program za odrasle

Bogaćenje rečnika:

Napiši što više reči suprotnog značenja:

Držati korak s vremenom – biti moderan, savremene, nije staromodan
Krasti vreme

S vremena na vreme

Pregazilo ga vreme

Svaka sila za vremena

Nagrizao ga zub vremena

Sastavi rečenice u kojima ćeš koristiti navedene fraze:
bez reči (ćutke, nemo)

biti od reči (održati obećanje)

dobiti reč (imati odobrenje za učešće u diskusiji)

krupne reči (uvredljive reči)

poslednja reč (najviše dostignuće, npr. u tehnici)

Poveži levu i desnu stranu:

A

od malih nogu
stajati na staklenim nogama
ustati na levu nogu
u laži su kratke noge
protegnuti noge
ko nema u glavi, ima u nogama
noge mu se odsekle
živeti na velikoj, visokoj nozi
braniti se rukama i nogama
gori mu pod nogama

B

laž se brzo otkrije
razmrdati se posle dugog sedenja
od malena, od detinjstva
živeti gospodski, otmeno, raskošno
biti slab, nesiguran
braniti se na sve načine, svim silama
biti zle volje, mrzovoljan
ko ne misli taj se mnogo nahoda, natrči
neko je ugrožen, neko je u opasnosti
uplašio se, zadržtao je od straha

1. Na liniju napiši reči u odgovarajućem padežu:

Učenici naše škole bili su na izletu u (Beogradu) _____.

Oni su tamo upoznali (Goran Petrović) _____ na izletu.

Milica je plakala jer je izgubila (lutka) _____.

Moj drug je rodom iz (Novi Sad) _____.

Čuli smo od (Mira Jović) _____ da će Tina Turner nastupiti u (Beograd) _____.

Posetili su nas učenici gimnazije iz (Niš) _____.

Svake godine cela porodica letuje na (more) _____ u (Dubrovnik) _____.

Svi učenici su uspešno uradili (test) _____ iz (fizika) _____.

(Knjiga) _____ je poklonio razrednoj.

Moj drug iz Novog sada je došao kod (ja) _____.

Primetio sam velike promene u svom (selo) _____.

Marijina baka ima preko osamdeset i pet (godina) _____.

Kad smo se popeli na (vrh) _____, videli smo more ispred (mi) _____.

Milan ima (konj) _____.

Otac je sa (sin) _____ otišao na (fudbalska utakmica) _____.

Dozvolio sam sinu da pogleda (konj) _____ u (štala) _____.

U (čovjek) _____ se nalazi ogroman broj ćelija.

Milan se hvalio drugovima da je dobio nov (bicikl) _____ (rođendan) _____.

Dečak je bio veoma srećan zbog (poklon) _____.

Možeš da vidiš (grad, reka, Petrovaradin) _____, _____ i _____.

U (prodavnica) _____ bilo je mnogo skupih stvari, ali on je hteo samo pajaca od (drvo) _____.

Razgovarali smo o (vreme) _____, dok smo čekali u redu.

Na (most) _____ je gust saobraćaj.

Prošetali smo pored (Zoranova kuća) _____.

Na (fudbalsko igralište) _____ trenirali su profesionalni fudbaleri.

Iza (gol) _____, bila je grupa dečaka koja ih je gledala.

Uveče je lep pogled sa (most) _____.

Sakupljao je (stručna literatura) _____ o (globalno otopljavanje) _____.

Lekar nije dao (injekcija) _____, nego je dao lek protiv (glavobolja) _____.

Iznad (selo) _____ se nalazi stara crkva.

Poštovani susede, veoma je kasno, molim vas, stišajte (muzika) _____!

Svi su sedeli u (krug) _____ oko (vatra) _____ i pekli (slanina) _____.

Lekar je bio izuzetno ljubazan prema (mi) _____.

Darko je voleo (Marija) _____.

Bio je zaljubljen u (ona) _____.

Polazio sam ulicom i gotovo da sam se sudario sa (Saša) _____.

Dejan je za glavu viši od (brata) _____ iako je mlađi od njega.

Pošto sam pozdravio goste, počeo sam da čitam svoj (govor) _____.

Gledali smo (utakmica) _____ kada je nestalo struje.

Ova utakmica je bila nego ona prošle (subota) _____.

Dok smo mi gledali (utakmica) _____, mama je u drugoj (soba) _____ gledala (film) _____.

Napravio sa kostim za (maskenbal) _____.
 Kostimi u ovom starom (film) _____ su dobro napravljeni.
 Ići ću u (bioskop) _____ sa (Marija) _____.
 Otišao sam u (škola) _____ i zaboravio da ponesem (užina) _____.
 _____.
 Svake godine idemo na (more) _____ u (Budva) _____,
 _____, mama kaže da je to najbolje mesto za (odmor) _____.
 _____.
 Učenici su (nastavnica *matematike*) _____ poklonili cveće na kraju
 školske godine.
 Čim diplomiram, zaposliću se u (fabrika) _____.
 Volim da idem u (šuma) _____, jer je tamo vazduh čistiji.
 Sutra odgovaram iz (istorija) _____, nadam se da ću dobiti
 (petica) _____.
 Počela ja da pada kiša, pa sam morala da se vratim u (stan) _____ po
 (kišobran) _____.
 Ljudi ne vode dovoljno računa o svom (zdravlje) _____.
 Videli smo turiste iz (Francuska) _____.
 Razgovarali smo sa (lekar) _____ koji leči našu
 (baka) _____.
 Turisti su gledali (most, muzej, tvrđava) _____,
 _____ i _____.
 Kad dođe zima, idemo na (Tara) _____.
 Čovek često ne razmišlja o (zdravlje) _____.
 Marija iz svih predmeta uvek dobija (petica) _____.
 Ona je veoma (vredna) _____.
 Šetali smo se na (obala) _____ Dunava.
 On je brži od (strela) _____.
 Dok učimo biologiju, upoznajemo (priroda) _____.
 Moja prijateljica iz osnovne škole ima dva (brat) _____.
 Blizanci su, ali je Dejan nekoliko minuta stariji od (Goran) _____.
 Lekari su spasili (život) _____ devojčice.
 Jovan danas nije došao u školu zbog nekih problema sa (zdravlje) _____.
 Pozajmila sam (knjiga) _____ drugarici, ali mi je još nije vrtila.
 To nije moja knjiga, nego knjiga iz (biblioteka) _____.
 Marija i ja često zajedno idemo u (planetarijum) _____.
 Stajao sam ispred (kapija) _____ i zvonio, ali zvono nije radilo, morao
 sam da vičem (baka) da me pusti unutra.
 Ajkule žive u slanoj (voda) _____.
 Pored (most) _____ je plaža.
 Žirafa je životinja sa dugačkim (vrat) _____.
 Na (Zemlja) _____ žive razne vrste divljih i pitomih životinja.
 Svadba je organizovana u (bašta) _____ restorana.
 Voleo bih da putujem (brod) _____ od (Novi Sad) _____
 _____ do (Beograd) _____.
 Naš pas voli da leži na prijatnom toplom prolećnom (sunce) _____.
 Devojke su navijale za tim iz svoj (škola) _____.
 Razmišljali smo o (ručak) _____ u nekom dobrom (restoran) _____
 _____ pored (Dunav) _____.
 Zakasnili smo zbog (on) _____ psa.

Ja volim (pozorište i bioskop) _____ i _____.
Moj deda je voleo (pozorište i muzej *lepih umetnosti*) _____ i _____.

Oba tima su vredno trenirala za ovu (utakmica) _____.
Dragana je najbolja učenica u (odeljenje) _____, ona je dobila (Vukova diploma) _____.

Planinari su se popeli na (vrh) _____ Kopaonika, oni to rade (svaka godina) _____.

Šekspir je pisac iz (Engleska) _____, živeo je i radio u (London) _____.

Tomas Man je pisac iz (Nemačka) _____.
Gledao sam emisiju o (Afrika) _____ i njenim prirodnim lepotama.

Tek u aprilu se sneg otopio na (planina) _____.

Geteov Verter je bolovao od (ljubav) _____.

Lekari savetuju da vodimo računa o (ishrana) _____.

Dok je putovao vozom, gledao je pejzaž i neprestano mislio na (ona) _____.

Treba da posvetimo više pažnje na (ponašanje) _____ učenika na ekskurziji.

Marko ide na (čas) _____ engleskog jezika nedeljno dva puta.

Zbog (kiša) _____ odložili smo posetu zoološkom vrtu za sledeći vikend.

Darko je čitavo popodne čitao (lektiru) _____.

(Lopta) _____ je šutnuo najbolji igrač.

Vreme je bilo divno za šetnju u (zoološki vrt) _____.

Zbog dobre (atmosfera) _____, igrači su dali sve od sebe.

Sa nestrpljenjem smo čekali (subota) _____.

U (petak) _____ su se na fakultetu imali predavanja do tri sata.

One su u (oktobar) _____ došle u (grad) _____.

Još nikada nisu bili u (prirodnjački muzej) _____.

Utakmica je odložena za 4. april zbog (kiša) _____.

U (jesen) _____ lišće je prvo požutelo, a zatim oplao.

Moja baka je uvek spremala izuzetno ukusna jela za (praznik) _____.

Svi su čuli (publika) _____ kako navija.

Gradi se nov (hotel) _____ na (mesto) _____ gde je ranije bila livada.

Pored (hotel) _____ će biti bazen.

Izgradiće se blizu (bazen) _____ i parking.

Nedaleko od parkinga napraviće (teren) _____ za golf.

Oko (obala) _____ jezera napraviće (šetalište) _____ sa (bašta) _____.

Kod šetališta planiraju da naprave i (igralište) _____.

Levo od (hotel) _____ biće mali park.

Profesionalni plivači će moći da treniraju u olimpijskom (bazen) _____.

Blizu je luka sa (zgrada) _____ za čamce.

ZLOČIN I KAZNA

Prvi deo

Rodja Romanovič Raskoljnikov je siromašni nesvršeni student prava u S. Petersburgu. Na početku romana ga susrećemo kako sa svoje dvadeset i dve godine izbegava gazdaricu jer mesecima nije platio stanarinu. Odlazi kod stare lihvarke Aljone Ivanove da založi džepni sat, a ona mu daje samo rublju i 15 kopejki jer nije na vreme otkupio pređašnji prsten pa je ostao dužan. Raskoljnikov ljutit odlazi. U glavi mu se stvara razbojnički plan.

Kasnije saznajemo (iz njegovih meditacija i sećanja) da je jednom u krčmi čuo razgovor mladića koji se žalio svom drugu na staru lihvarku koja se bogati lukavim otkupom vrednih predmeta od siromašnih ljudi za male novce; pri tom je strašno gruba prema svojoj dobroćudnoj polusestri Lizaveti koja radi za nju. Mladić je razvio teoriju kako bi babu valjalo ubiti jer je kao **stenica** koja pije krv, a strašno je bogata. Raskoljnikovu je taj razgovor bio početak kovanja planova o ubistvu i krađi.

Nakon poseta lihvarci (koji je bio proba jer je osluškivao što i kako ona ključevima otvara) u krčmi je upoznao propalog činovnika Marmeladova koji mu je otvorio dušu tužnom pričom o porodici koju je upropastio propivši sav svoj novac, a kći Sonja je postala prostitutka da bi prehranili ostale tri devojčice. Raskoljnikov ga otprati kući gde nije bio pet dana, a žena ga počne vući za kosu i tući. Raskoljnikov ostavi 50 kopejki i nestane kad je počela vikati i na njega.

U prljavoj sobici sluškinja Nastasja mu donese majčino pismo puno ljubavi koje ga razneži i rastuži. Mati ga je izvestila o teškom životu Dunje, njegove sestre koja je služila u gospodskoj kući, a gazda se zaljubio u nju pa ju je hteo iskoristiti. Žena mu je to doznala pa je prvo okrivila Dunju, pukla je sramota u selu, no uskoro je saznala istinu pa je ponovo rehabilitovala Dunju. Njih dvije su teškom mukom slale sinu novac u grad i polagale su velike nade u njega. Mati mu je pisala i o skoroj Dunjinoj svadbi za dvorskog savetnika Petra Petroviča Lužina. "Pouzdan i imućan, ima doduše 45 godina ali još se može svideti ženama." Raskoljnikov je bio izvan sebe jer su ga dovele pred svršen čin. Nisu ga pitale za mišljenje o čoveku koji je "čini se dobar", a majka i Dunja putuju za Petersburg o svom trošku. Raskoljnikov se čudio Dunji i bio je ljut na nju.

SAN - umoran je zaspao i sanjao mračan san o kobili koju su pretukli čeličnim šipkama jer nije mogla trkom povući zapregu. U snu je Raskoljnikov dečak i plaćući ručicama udara vlasnika kobile a otac ga odvlači nemoćno. Probudivši se zaklinje se kako on ne može učiniti "ono", ali zatim razmišlja o događaju koji je odredio njegovu sudbinu. U prolazu je čuo razgovor trgovca s Lizavetom da će sutradan u sedam sati uvečer doći trgovcu. Shvatio je da će lihvarka tada biti sama i da je to prilika za ubistvo.

U kaput je zašio traku na kojoj će visiti sekira. Nije mogao uzeti sekiru iz kuhinje jer je u njoj bila Nastasja (nepredviđeno) ali imao je sreće kad je zavirio u kućepaziteljevu kućicu gde nije bilo nikoga. Napravio je smotuljak u kojem je komad drveta, to je trebalo da zavara lihvarku, da pomisli da je to srebrna tabakera. Otišao je do lihvarke. Pozvonio je na vrata, no lihvarka je nešto sumnjala pa nije odmah otvorila. Sve vreme je Raskoljnikov razmišljao o svom ponašanju i još uvijek zdravom razumu. Pružio je starici čvrsto svezani smotuljak koji je trebalo da bude srebrna tabakera. Kada mu je okrenula leđa, tri puta ju je udario sekirom po temenu, zatim je u sobi iz kutije izvadio razne zlatne predmete i natrpao džepove. Odjednom

je začuo korake u susjednoj sobi, zaprepastio se kad je ugledao Lizavetu i potom je ubio i nju. "Strah ga je hvatao sve više i više - naročito nakon tog drugog, sasvim neočekivanog ubistva."

Kad je hteo pobeći, začuo je korake i zaključao vrata - dvojica su lupala na vrata jer su shvatili da se nešto neobično događa. Jedan je krenuo po pomoć, a kad se drugi nakratko izgubio, Raskoljnikov se spustio sprat niže i sakrio se u stan koji su krečili pa su vrata bila otvorena. Nisu ga zapazili. "Znoj je curio s njega, šija mu je bila posve mokra - prolaznici su mislili da je pijan. Vratio je sekiru na mesto sve u bunilu...Komadići i odlomci nekakvih misli rojili su mu se u glavi, ali ni jednu misao nije mogao uloviti, ni na jednoj se nije mogao zadržati, koliko se god trudio.."

Bogaćenje rečnika:

Reči i izrazi u vezi sa **modom** – od svake reči sastavi po jednu rečenicu tako da te rečenice budu međusobno povezane i da bi na kraju dobio jedan tekst:

moderan

staromodan

elegantan

u korak s modom

pratiti modu

doći u modu

izaći iz mode

demodiran

modni časopis

modni kreator

modna revija

maneken

po poslednjoj modi

odevati se po modi

modiskinja

visoka moda

PROČITAO SAM LEKTIRU.

PROČITAO SAM JE.

Ti nećeš naći svoj kišobran.

Nenad je našao Aninu svesku.

Ti ne pečeš kolač.

Mi ćemo rezervisati hotel.

Vi ne pakujete stvari.

Poneli su peraja.

Ne peglam svoju haljinu.

Nađa je spremila kupatilo.

Miloš je usisao sobu.

Nećete pojesti sve kiflice.

TOLIKO SI RUŽAN...

Toliko si ruzan da te pop vodenim pistoljem krstio.

Izgledas kao da ti je mesar radio plasticnu operaciju.

Toliko si ruzan da i dete iz Etiopije ne bih smelo da uzme peceno meso iz tvoje ruke.

Spor si kao puz na godisnjem odmoru.

Toliko si debeo da muva treba dva puta da toci gorivo da bi te jednom obletela.

Toliko si ruzan da bi te lev samo placuci pojeo.

Toliko si ruzan da te je tvoja majka dojila preko telefona.

Tako cu te sutnuti da ce tvoja odeca biti demode kad padnes.

Iscepacu te kao glupo dete slikovnicu.

Tako cu te tresnuti o zid da ces od straha poceti da govoris nemacki i polozices ispit iz nemackog.

Otpisacu te kao PDV.

Razbio bih ti nos, ali zasto da te ulepsavam?

Izbicu ti glavu izmedu usija.

Brate, ti si veoma dobar razlog za abortus.

Izvini, ali to je tvoj nos ili upravo jedes bananu?

Tako si ruzan da je lekar, kad si se rodio, tvoju mamu samo potapsao po ledima od zalosti.

Vredis koliko i gumeni kljun detlicu.

Kako si dosao ovde? Neko ti je ostavio kavez otvoren?

Tako si glup da sestis na televizoru i gledas sofu.

Tako si glup da zasluzujes logo Mikrosofta.

Ne poznajes rec nemoguce? Vidim, ni druge.

Toliko si ruzan da i radio nece da ti svira.

Toliko si glup da i sa stepenica padas nagore.

Tolika si stoka da cuvar u zooloskom vrtu, uvek kad te vidi, kaze tvojoj devojci: 'Hvala sto ste ga vratili.'

Kad bi bio toliko visok koliko si glup, ispod pazuha bi ti grmilo.

Ti si u startu toliko glup koliko drugi iz zaleta.

Toliko si ruzan de su te hranili prackom.

Toliko si ruzan da su te nosili u dzaku u obdaniste.

Slab si kao Kvazimodo u lednom plivanju.

Ako bi toliko daleko ziveo koliko si glup, nikad ne bi stigao kuci.

Toliko ci ruzan da te je i majka zamolila da budete samo drugovi.

Noge ti toliko smrde da te je tvor placuci preklinjao za recept.

Usta su ti kao prodavnica koja radi non-stop, uvek su otvorena.

Ako bi veverica imala takav mozak kao ti, zapalila bi sumu da izgori u njoj.

Tvoj IQ je velicine tvog broja cipela.

Ako bih imala ovakvu glavu, nosila bih je u kesi.

Udaricu te kao visoki napon kradljivca kablova.

Oduvacu te kao vetar Praslina.

De te udarim ili ces sama pesti u nesvest?

Bogaćenje rečnika:

- ono što čujem razumem: a) malo, b) dobro, c) sve;	- u govoru grešim: a) mnogo, b) malo, c) retko,
- govorim : a) sporo, b) normalnim tempom, c) po potrebi i brzo;	- ono što čitam , razumem: a) malo, b) dobro, c) sve;

- čitam : a) polako, b) normalnim tempom, c) po potrebi i brzo;	- u pisanju grešim: a) mnogo, b) malo, c) retko.
---	--

Pomoću ove ankete napiši na kom nivou znaš engleski, nemački, srpski, španski ili francuski, latinski

Tezej

(Grč Theseus, lat. Theseus - sin atinskog kralja Egeja, ili boga mora Posejdona, i trezenske princeze Atre, atinski junak i kralj)

Tezej je jedan od najvećih junaka grčkih mitova i s pravom se svrstava odmah uz Herkula. Proslavio se mnoštvom dela sličnih Herkulovim, bio mu je ravan hrabrošću i junaštvom i njegov verni prijatelj. Često je ratovao na njegovoj strani protiv zajedničkih neprijatelja. Kao Jonjanin svojim prijateljstvom s Doraninom Herkulom simbolizovao je jedinstvo Grka. Grčki umetnici su to rado isticali svojim zemljacima, posebno političarima iz gradova-država koje su postale jedne drugima neprijatelji. Od brojnih primera hrabrosti dovoljno je pomenuti samo Fidijin reljef koji prikazuje Tezejevu i Herkulovu zajedničku borbu protiv Amazonki. Ovaj reljef se nalazi na prestolu Zevsovog kipa u Olimpiji, četvrtom od sedam čuda sveta.

Misli se da je Tezejev otac atinski kralj Egej, potomak Kekropa, osnivač Atine. Neki su smatrali da mu je otac bog mora, Posejdon. Njegova majka Etra bila je, prema nekim autorima, Egejeva žena, a prema drugim samo njegova ljubavnica. Po ocu, Etra je poticala od osvajača Peloponeza Pelopa. Nije, dakle, imao tako uzvišeno poreklo kao Herkul, koji je bio smatran Zevsovim sinom. Prema drugoj priči Egej se oženio Etrom. Tokom njihove prve bračne noći Etra je pobjegla na jedno ostrvo gde je ostatak noći provela sa Posejdom. Tezej je tako postao mešavina Egeja i Posejdona i zato ima božanske i smrtne karakteristike. Kad je Etra zatrudnela, Egej se vratio u Atenu. Ali prije nego što je otišao, zakopao je svoje sandale i mač ispod velikog kamena. Etri je rekao da bi jednog dana njihov sin trebao sam pomeriti kamen, ako to uspe znači da je jak i da će postati veliki junak. Ako uspe da uzme oružje onda sa tim oružjem treba da ode u Atinu, to oružje će biti dokaz njegovog kraljevskoga roda. U Ateni je Egej živio s Medejom koja je pobjegla iz Korinta nakon što je ubila Jasonovu i svoju decu zbog ljubomore.

Tezej se rodio u Trezenu, na severozapadnoj obali Argolide, gde je proveo mladost.

Nakon šesnaest godina Tezej se razvio u snažnog mladića koji je sve svoje vršnjake nadmašio snagom, hrabrošću, lepotom i kraljevskim držanjem.

Kad je odrastao, pomerio je kamen i otkrio oružje. Majka mu je rekla istinu o identitetu njegova oca te da mora odneti oružje svome ocu i tražiti svoje pravo. Da bi stigao do Atine, mogao je ići morem, sigurnijim putem, ili pak kopnom, opasnijim putem. Tezej je odlučio ići kopnenim putem. Na njemu je postojao opasan put do Saronkog zaliva gde je susreo niz od šest ulaza u podzemni svet, a sve su ulaze čuvali opasni razbojnici. Ubio je te razbojнике i učinio šest herojskih dela.

- U Epidauru, Apolonovom i Asklepijevom svetištu, Tezej je naišao na Perifeta, Hefestovog sina. Perifet je bio hrom poput svoga oca, imao je moćne ruke i ogromno telo. Bio je ružan, svakog je putnika ubio svojom gvozdenom batinom.

Tezej ga je lako pobedio, a kao znak te pobede uzeo je sa sobom njegovu gvozdenu batinu.

- Kod Istmanskog zaliva Tezej se našao u šumi posvećenoj bogu **Posejdonu**. Tamo je susreo **Sinida**, savijača **borova**. On bi putnike tako mučio što bi savio dva bora da im se vrhovi dodiruju, privezao putnika za vrhove borova i pustio ih. Borovi bi se velikom snagom ispravili i rastrgli putnikovo telo. Tezej je dohvatio oba bora rukama, privezao Sinida za njih i ubio ga na isti način kao što je i on ubijao svoje žrtve. U tom je kraju Tezej osnovao Istamske igre u znak svoje pobede.
- Tezej je stigao u Kromion gde je ubio ogromnu **svinju Feju** čiji je otac bio stoglav div **Tifon**, a majka **Ehidnina**. Stanovnici Kromiona su ga zamolili da je ubije. Tezej je sustigao svinju i probo je svojim mačem.
- Na granici s Megarom, Tezej se susreo s razbojnikom **Skironom**. On bi putnike naterao da mu operu noge. Kad bi se putnik sagnuo da to učini, Skiron bi ga udario nogom i zbacio sa stene u more. Kad ga je Skiron hteo gurnuti, Tezej je njega uhvatio za nogu i bacio ga u more.
- Kod **Eleuzine** Tezej se morao boriti s **Kerkionom**. On bi putnike izazvao na rvanje, a potom bi ih ubio. Tezej ga je uhvatio rukama i stegnuo tako snažno da ga je tako ubio..
- Tezej je zatim stigao do razbojnika **Damasta** kojeg su nazivali **Prokrust** ("istezač"). On je imao krevet na koji bi polegao svoju žrtvu. Ako bi krevet bio prevelik, Prokrust bi putnika rastezao sve dok mu noge ne bi dotakle ivicu, a ako je bio prekratak, odsekao bi mu noge. Tezej ga je pobedio i stavio na krevet. Pošto je Prokrust bio **div**, krevet mu je bio prekratak te ga je Tezej ubio tako što mu je odsekao glavu, pošto je ona visila sa kreveta.

Tezej je posle toga bez prepreka stigao u Atinu i potražio Egejevu palatu. Stari kralj ga u prvi čas nije prepoznao. Ali prepoznala ga je čarobnica Medeja. Ona je odmah naslutila da bi mogla da izgubi svoj položaj, pa je nagovorila Egeja da otruje Tezeja. Ali tokom gozbe Egej je slučajno bacio pogled na Tezejev mač prepoznavši u njemu svoj poklon, a kad je uočio i njegove sandale odmah je prevrnuo čašu s otrovanim vinom. Zagrlivši Tezeja, predstavio ga je narodu kao svog naslednika, a Medeju prokleo i prognao.

Bogaćenje rečnika:

Objasnite značenje izraza:

zdrav kao riba

kao riba na suvu

kao riba u vodi

ćutati kao riba

praviti se Englez?

baciti pero u trnje

biti jak na peru

jači na peru nego na jeziku

odlučiti potezom pera

GRAMATIKA